

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SIERADZU**
ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 52 98-200 Sieradz

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU SIERADZKIEGO
W 2020 ROKU**

SPIS TREŚCI

	Str.
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM	4
II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	12
III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH	20
IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ	24
V. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	36
VI. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY	41
VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI	44
VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	45
IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	48
X. PODSUMOWANIE	49

Ocena stanu sanitarnego powiatu sieradzkiego w roku 2020 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM

W 2020 roku sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2019 r. uległa znacznej zmianie. W 2020 roku odnotowano zachorowania na nową jednostkę chorobową - COVID-19. W przypadku pozostałych chorób zakaźnych w roku 2020 zaobserwowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2019.

Jednostka chorobowa		Powiat sieradzki			
		2019		2020	
		Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelloza	Zatrucie pokarmowe	26	22,04	22	18,65
	Zatrucie pokarmowe pozajelitowe	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		16	13,57	42	35,61
Czerwonka bakteryjna/shigelioza/		-	-	-	-
Zatrucie jadem kielbasianym/botulizm/		-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe/rotawirusy/		111	94,11	10	8,47
Krzusiec		6	5,09	10	8,47
Odra		-	-	-	-
Różyczka		-	-	-	-
Ospa wietrzna		303	256,91	79	66,98
Świnka		2	1,70	1	0,84
Płonica		35	29,68	1	0,84
Borelioza		8	6,78	1	0,84
Porażenie wiotkie dzieci do 15 lat		-	-	-	-
Tęžec		-	-	-	-
Szczepienia p/k wścieklicznie		14	11,87	11	9,32
Zachorowania grypopodobne		11634	9864,17	7192	6097,91
Grypa		4	3,40	4	3,39
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	Meningokokowe	-	-	-	-
	bakteryjne	-	-	-	-
	wirusowe	-	-	-	-
	Inne i nieokreślone	4	3,40	-	-
Zapalenie mózgu	Wirusowe (kleszczowe)	1	0,85	-	-
	bakteryjne	-	-	-	-
	Inne i nieokreślone	-	-	1	0,84
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	3	2,54	2	1,69
	Typu B	16	13,57	2	1,69
	Typu C	8	6,78	5	4,23
	Typu B + C	-	-	-	-
Zatrucia związkami chemicznymi	pestycydami	-	-	-	-
Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności HIV		5	4,24	-	-

Tabela 1. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie sieradzkim w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w latach 2019-2020.

Zatrucia pokarmowe

W roku 2020 nastąpił nieznaczny spadek liczby zarejestrowanych zatruc pokarmowych wywołanych przez Gram-ujemne bakterie jelitowe z rodzaju *Salmonella* w porównaniu do roku 2019. W 2020 r. odnotowano 22 przypadki zatruc pokarmowych (współczynnik zapadalności 18,65), natomiast w 2019 r. – 26 zachorowań (współczynnik zapadalności 22,04). W roku 2020 w powiecie sieradzkim nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Wirusowe zapalenie wątroby

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby oraz zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2019 – 2020.

Typy WZW	Powiat sieradzki			
	Rok 2019		Rok 2020	
	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
Typ A	3	2,54	2	1,69
Typ B	16	13,57	2	1,69
Typ C	8	6,78	5	4,23

Tabela 2. Wirusowe zapalenie wątroby – zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2019 – 2020.

Największą różnicę w roku 2020 w porównaniu do roku 2019 odnotowano w przypadku zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B. W 2020 roku zarejestrowano 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu B, natomiast w 2019 r. – 16 przypadków. Różnica w zachorowaniach na WZW typu A i C w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. jest niewielka.

Każdego roku rejestrowane są głównie zachorowania na WZW rozpoznawane jako przypadki przewlekłe i BNO (bliżej nieokreślone). Należy zaznaczyć, że zarówno rejestracja jak i interpretacja danych natrafia na trudności związane z niewystępowaniem ostrego okresu choroby i zgłaszaniem przypadków rozpoznawanych w okresie zmian przewlekłych.

Zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych obowiązek szczepień przeciw WZW typu B dotyczy między innymi osób szczególnie narażonych na zakażenie w wyniku styczności z osobą zakażoną WZW typu B, które nie były szczepione przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B oraz osób zakażonych wirusem zapalenia wątroby typu C.

Choroby wieku dziecięcego

W 2020 roku odnotowano znaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną, w porównaniu do 2019 r. (2020 r. - 79 przypadki, 2019 r. – 303 przypadki), a także spadek zachorowań na płonicę - 1 przypadek (współczynnik zapadalności 0,84), podczas gdy w 2019 roku odnotowano 35 przypadków (współczynnik zapadalności 29,68). W przypadku tych chorób obserwowana jest cykliczna, co kilka lat, zmienność liczby zachorowań.

Pokąsania przez zwierzęta

W 2020 roku liczba osób pokąsanych przez zwierzęta ogółem wyniosła 143 pokąsania (w 2019 r. – 230 przypadków pokąsań). Do szczepień zakwalifikowano 11 osób, co stanowiło 7,69% wszystkich pokąsanych. Najczęściej dochodziło do pokąsań przez zwierzęta domowe (głównie psy). Nie odnotowano pokąsań przez zwierzęta dzikie w 2020 r.

Grypa

W 2020 roku odnotowano spadek liczby zachorowań grypopodobnych. Ogółem zachorowało 7192 osób (współ. zapadalności 6097,91), podczas gdy w 2019 roku zgłoszono 11634 przypadków (współ. zapadalności 9864,17). U 4 osób zachorowanie potwierdzono badaniem wirusologicznym.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu, jak co roku, brała udział w programie opartym na zintegrowanym systemie Sentinel, dotyczącym nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą i innymi wirusami oddechowymi. Nadzór ten miał na celu pozyskanie określonych danych na temat aktywności tych wirusów na danym terenie w danej populacji. W związku z tym na podstawie informacji uzyskiwanych w systemie Sentinel możliwa jest ocena sytuacji wirusologiczno-epidemiologicznej w całym kraju.

COVID-19

W roku 2020 na terenie powiatu sieradzkiego podobnie jak na obszarze całego kraju rejestrowano przypadki zakażenia nowym koronawirusem SARS-CoV-2, który wywołuje ostrą chorobę układu oddechowego COVID-19. Pierwszy przypadek zakażenia na terenie powiatu sieradzkiego zarejestrowano w marcu 2020 r.

Do dnia 23 listopada 2020 r. dane dotyczące sytuacji epidemiologicznej wywołanej zakażeniami wirusem SARS-Co-V-2 były zamieszczane na stronach internetowych Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi. Od 24 listopada 2020r. dane te są dostępne na stronie serwisu Rzeczypospolitej Polskiej (<https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2>).

W aktualizowanym codziennie raporcie dotyczącym sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu sieradzkiego zawarte są dane dotyczące: liczby nowych zakażeń, liczby zakażonych na 10 tys. mieszkańców, liczby przypadków śmiertelnych (wyłącznie z powodu COVID-19 oraz chorób współistniejących wraz z COVID-19), liczby osób objętych kwarantanną, liczby wykonanych testów oraz liczby testów z wynikiem pozytywnym.

Inne choroby

W 2020 roku odnotowano jeden przypadek nieokreślonego zapalenia mózgu oraz zarejestrowano 22 przypadki zachorowań na gruźlicę (w 2019 r. – 26 przypadków gruźlicy), w tym na gruźlicę prątkującą - 10 osób, nieprątkującą - 10 osób i pozapłucną - 2 osoby. W 2020 roku nie wykryto nowych przypadków zakażeń wirusem HIV, nie zarejestrowano również zachorowań na kiłę ani wywołanych przez Chlamydie (2019 r. było 5 przypadków zakażenia HIV, 2 zachorowania na kiłę oraz 2 zachorowania wywołane przez Chlamydie).

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu obejmuje nadzorem, w ramach programu obowiązkowych szczepień ochronnych 21554 dzieci i młodzieży do 20-go roku życia. Szczepienia ochronne prowadzone są w 30 punktach. Cała populacja dzieci i młodzieży objęta jest fachową opieką medyczną przez lekarzy pediatrów i pielęgniarki, które posiadają ukończony kurs szczepień ochronnych. W zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono 8 kontroli.

W 2020 roku zgłoszono 10 odczynów poszczepiennych. Wystosowano 35 pism do rodziców uchylających się od szczepień z czego 46. dzieci zostało zaszczepionych. 99 rodziców odmówiło szczepień swoich dzieci. 20 dzieci nie posiada żadnych szczepień. To niepokojące zjawisko odmowy szczepień, powstałe na fali ruchów antyszczepionkowych, budzi obawy co do jego wpływu na przyszłą sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na choroby zakaźne.

W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, odrze, śwince, różyczce, haemophilus influenzae typu b, streptococcus pneumoniae. Podległe nam placówki prowadzą również szczepienia zalecane, które są finansowane przez rodziców. W ramach tych szczepień dzieci uodporniane są przeciw: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, ospie wietrznej, kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, biegunce rotawirusowej, wirusom brodawczaka ludzkiego oraz bakteriom otoczkowym Neisseria meningitidis. Dużym zainteresowaniem rodziców cieszą się szczepienia preparatami szczepionkowymi skojarzonymi (cztero-, pięcio- i sześćskładnikowymi) podawanymi

dzieciom w wieku 1 – 3 lat. Szczepionki te są finansowane przez rodziców.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie sieradzkim na koniec 2020 roku kształtował się na poziomie 2019 roku (w załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat). Szczepieniami przeciw gruźlicy objęto w 2020 roku 98,35 % noworodków, w 2019 zaszczepiono 97,77 %. Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w ramach obowiązkowego szczepienia uodparniane są noworodki i dzieci do 3-go roku życia. Poziom wyszczepienia roczników 2019 i 2020 wynosi: 92,18% i 88,14%.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B populacji od rocznika 2001 do 2020 (20 roczników) w powiecie sieradzkim, uległa zdecydowanej poprawie. Od 1994 roku nie odnotowujemy zachorowań na WZW typu B w tych grupach wiekowych. Uodparnianie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi w szczepieniu podstawowym w analizowanych rocznikach, dzieci do trzeciego roku życia waha się na poziomie 96,47% do 92,18%. W szczepieniach przypominających błonico – tężcowych (Td) roczników 14- i 19-latków poziom wyszczepienia wynosi 74,96% i 76,34%. Od 2004 roku do PSO wprowadzono szczepienia przeciw krztuścowi w 6. roku życia szczepionką z komponentem acelularnym DTPa. Uodpornienie rocznika 2015 w 2020 roku wynosi 70,28%. Dzieciom urodzonym w grupach ryzyka i z przeciwwskazaniami do szczepień DTP, podaje się szczepionkę z komponentem acelularnym DTPa skojarzoną 5 w 1. W powiecie sieradzkim zaszczepiono w 2020 roku 135. dzieci podając 406 dawek.

W 2020 roku prowadzone były szczepienia p/Streptococcus pneumoniae szczepionką trzynastowalentną (podano 70 dawek) oraz p/ospie wietrznej (podano 50 dawek). Tymi szczepieniami objęto dzieci z przeciwwskazaniami ujętymi w szczegółowym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 2011 roku. Od 01.01.2017 roku do Kalendarza Szczepień wprowadzono szczepienia przeciwko Streptococcus pneumoniae, dla całej populacji. Wyszczepialność dla rocznika 2019 kształtuje się na poziomie 66,96 %.

Od 2018 roku wprowadzono istotne zmiany w PSO dotyczące uodparniania przeciw odrze, śwince, różyczce. Szczepienia są prowadzone szczepionką skojarzoną trzyskładnikową w grupie 2-latków, 6-latków i 10- latków. Wyszczepialność w roku 2020 wyniosła dla drugiego roku życia 91,24%, dla szóstego roku życia 60,00%, dla dziesiątego roku życia 72,33%. W ramach PSO prowadzone są szczepienia przeciw tężcowe osób narażonych w wyniku skaleczeń i odniesionych ran w 2020 roku zaszczepiono 2175 osób.

Zgodnie z PSO prowadzone są szczepienia przeciw WZW typu B dla osób dorosłych: studentów szkół medycznych oraz osób z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B i nosicieli HBV. W 2020 roku z tej grupy zaszczepiono 56 osób, podając 178 dawek. Przeciw grypie w roku 2020 zaszczepiono 1842 osoby, w porównaniu do roku 2019 o 1,1% więcej. Dokonano analizy braków i opóźnień w szczepieniach.

Pod opieką Poradni Konsultacyjnej w Łodzi na koniec 2020 roku było 50 dzieci, które po badaniach zakwalifikowano do szczepień ochronnych i rozpoczęto u nich szczepienia z zastosowaniem indywidualnego kalendarza szczepień. Odnotowuje się również odroczenia czasowe ze szczepień z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne, jednak po ustąpieniu objawów chorobowych są kontynuowane.

Ocena sytuacji epidemiologicznej pozwala stwierdzić, że największy postęp w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych osiągnięto przez promowanie szczepień profilaktycznych. Zatem obok szczepień obowiązkowych należy wprowadzać w szerszym zakresie szczepienia zalecane. W załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży

1. Gruźlica

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe ^a
2020	98,35
2019	97,77

2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b
2020	48,92	39,22
2019	6,42	92,18
2018	2,41	97,16
2017	2,48	97,13
2016	0,65	99,35

3. Błonica, tężec

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające		
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b	I. dawka ^c	II. dawka ^d	III. dawka ^e
2020	51,39				
2019	60,06	38,64			
2018	7,30	92,18			
2017	2,77	96,47			
2016	1,94	98,06			
2015	1,40	28,22	70,28		
2014	0,44	3,61	95,69		
2013	0,54	2,24	96,77		
2012	0,17	2,07	96,64		
2011	0,33	1,99	97,68		
2010	0,0	0,81	91,12		
2009	0,08	0,64	99,28		

2008	0,08	0,88	99,04		
2007	0,17	0,42	24,45	74,96	
2006	0,0	0,09	6,81	93,10	
2005	0,0	0,0	1,92	98,08	
2004	0,0	0,09	1,46	98,45	
2003	0,0	0,19	0,65	99,17	
2002	0,0	0,0	0,44	23,22	76,34
2001	0,0	0,0	0,54	8,79	90,67

4. Krztusiec

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b	I. dawka ^c	II. dawka ^d
2020	51,39			
2019	60,06	38,64		
2018	7,30	92,18		
2017	2,77	96,47		
2016	1,94	98,06		
2015	1,40	28,22	70,28	
2014	0,44	3,61	95,69	
2013	0,54	2,24	96,77	
2012	0,17	2,07	96,64	
2011	0,33	1,99	97,68	
2010	0,0	0,81	91,12	
2009	0,08	0,64	99,28	
2008	0,08	0,88	99,04	
2007	0,17	0,42	24,45	74,96
2006	0,0	0,09	6,81	93,10
2005	0,0	0,0	1,92	98,08
2004	0,0	0,09	1,46	98,45

5. Poliomyelitis

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie ^c przypominające
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b	
2020	51,39		
2019	60,06	38,64	
2018	7,30	92,18	
2017	2,77	96,47	
2016	1,94	98,06	
2015	1,40	28,22	70,28
2014	0,44	3,61	95,69
2013	0,54	2,24	96,77
2012	0,17	2,07	96,64
2011	0,33	1,99	97,68

6. Odra, świnka, różyczka

Rok urodzenia	Szczepienie	
	podstawowe ^a	przypominające ^b
2019	64,71	
2018	91,24	
2017	109,26	
2016	98,25	
2015	38,60	60,00
2014	11,88	86,71
2013	83,93	14,90
2012	95,43	4,06
2011	27,26	72,33
2010	5,00	94,83
2009	2,01	97,99
2008	2,16	97,84
2007	0,85	99,15

7. Odra, świnka, różyczka dziewczęta

Rok urodzenia	Szczepienie	
	podstawowe ^a	przypominające ^b
2011	28,73	71,27
2010	4,96	95,04
2009	3,85	96,15
2008	2,35	97,65
2007	0,69	99,31
2006	0,19	99,81
2005	0,0	100,00

8. Haemophilus influenzae typu b

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b
2020	46,03	
2019	50,37	48,32
2018	7,30	92,18
2017	2,77	96,47
2016	1,94	98,06
2015	1,40	98,50

9. Streptococcus pneumoniae

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b
2020	57,07	
2019	31,94	66,76
2018	7,90	91,58
2017	2,96	96,28

Tabela 3 Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat w 2020 r (w % liczby dzieci i młodzieży ogółem)

II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

W 2020 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu znajdowało się 166 obiektów, w których wykonuje się działalność leczniczą, w tym:

- 6 obiektów udzielających stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne, w tym 4 obiekty Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7
- 49 obiektów udzielających ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki, poradnie, zakłady rehabilitacyjne i inne),
- 101 podmiotów prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową: indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, indywidualne praktyki pielęgniarek oraz indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek.

W okresie od stycznia do 11 marca 2020r. obiekty wykonujące działalność medyczną były kontrolowane zgodnie z Rocznym harmonogramem kontroli. W tym okresie placówki nadzorowane były w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, czystości bieżącej, prawidłowości procesów sterylizacji, zaopatrzenia w wodę, ujęć awaryjnych, zagadnień związanych z postępowaniem z bielizną brudną i czystą, gospodarką odpadami stałymi i ciekłymi, zagadnień związanych z oceną higieniczną warunków pracy oraz zagadnień z zakresu żywności i żywienia.

W okresie od 12 marca do końca grudnia 2020r. zaprzestano wykonywania urzędowych

kontroli w tych obiektach z uwagi na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2. W obiektach udzielających ambulatoryjne świadczenia zdrowotne podstawową formą udzielenia świadczeń stała się teleporada, a zakres udzielanych stacjonarnie świadczeń został ograniczony. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydawano decyzji, nie wydawano zaleceń.

1. Charakterystyka podmiotów leczniczych w 2020 r.

Z uwagi na panującą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 kontrole sanitarne przeprowadzono w 7 obiektach udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz 15 indywidualnych praktykach lekarskich. Stan sanitarno-techniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Oddział Epidemiologii wydał postanowienie na podstawie art. 207 ust. 3 w związku z art. 22 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej. Postanowienie dotyczyło oceny wpływu na bezpieczeństwo pacjentów, z uwagi na niespełnienie przez Szpital Wojewódzki w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 w całości zadań zapisanych w programie dostosowawczym. Zgodnie z postanowieniem wymagania powinny być zrealizowane do dnia wskazanego przez podmiot we wniosku tj. do dnia 31.12.2020 r. W przypadku Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu stwierdził, że niespełnienie wymagań ma nieznaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów.

Do 31.12.2020r. obowiązywała decyzja administracyjna dotycząca poprawy warunków technicznych pomieszczeń Bloku Operacyjnego, która została wykonana. Realizacja terminu wykonania wiązała się z projektem pn. „Rozbudowa i przebudowa Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu dla potrzeb Bloku Operacyjnego, Centralnej Sterylizatorni i Oddziału Intensywnej Terapii”. 15 grudnia 2020r. został oddany do użytku nowo wybudowany obiekt przeznaczony na Blok Operacyjny oraz Centralną Sterylizatornię.

Obiekty szpitalne na bieżąco poprawiają funkcjonalność swoich placówek.

2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych i ich wyposażenie

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów, w których realizuje się stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne ocenia się jako dobry. Czystość bieżąca w/w placówek zachowana. Zaopatrzenie w środki czystościowe, dezynfekcyjne oraz sprzęt jednorazowego użycia dobre i dostosowane do potrzeb. Wszystkie stosowane środki dezynfekcyjne posiadają właściwe spektrum działania. We wszystkich salach, gabinetach i sanitariatach do mycia rąk stosuje się mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku. Do dezynfekcji rąk w gabinetach

zabiegowych, stosuje się głównie: Skinman Soft Protect, Softa Man, AHD 2000, Velodes, Trisept Max. Bieżący stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń przeznaczonych na izby przyjęć oraz gabinety zabiegowe nie budzi zastrzeżeń.

Gabinety zabiegowe, sale chorych oraz pomieszczenia i urządzenia sanitarne w placówkach utrzymane są w czystości. Podłogi w gabinetach zabiegowych i sanitariatach dezynfekowane są zgodnie z opracowanymi procedurami min. 2 x dziennie oraz w razie potrzeby. Najczęściej stosowane środki do dezynfekcji powierzchni bezdotykowych to: Taski Sprint Degerm, Suma Tab D4, Desam Effekt, natomiast do powierzchni dotykowych Desprej, Velox Top AF, Clinell Universal Wipes, Cleanisept Wipes i Mediwipes chusteczki dezynfekcyjne.

Szpital objęty nadzorem tutejszej stacji posiadają wygospodarowane pomieszczenia porządkowe sprzętu czystościowego, które znajdują się na każdym piętrze szpitala. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu utrzymaniem porządku zajmuje się szpitalna sekcja higieny. Używany sprzęt porządkowy jest w dobrym stanie technicznym, a czynności porządkowe wykonywane są zgodnie z opracowanymi procedurami.

Baseny i kaczki są dezynfekowane w środkach o prawidłowym spektrum działania. Środki są stosowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Mycie basenów i kaczek odbywa się ręcznie w brudownikach, w których sprzęt ten jest przechowywany. W kilku oddziałach zainstalowane są myjnie – dezynfektory.

3. Dezynfekcja

We wszystkich placówkach sprzęt medyczny i narzędzia wielorazowego użytku po użyciu dezynfekowane są środkami o szerokim zakresie działania. Czas dezynfekcji i stężenie środków dezynfekcyjnych są zgodne z zasadami i zaleceniami określonymi przez producenta. Do najczęściej stosowanych środków należą: Prosept Instru, Prosept Burs, Sekusept Activ, Aniosyme DD1, Stabimed. Placówki posiadają karty charakterystyki stosowanych środków dezynfekcyjnych. Zgodnie z wcześniejszymi zaleceniami zakłady stosują gamę środków dezynfekcyjnych, które podlegają okresowej rotacji. W placówkach, w których wykonywane są badania endoskopowe zainstalowane zostały automatyczne myjnie do mycia i dezynfekcji stosowanego sprzętu. Myciem i dezynfekcją sprzętu zajmują się osoby przeszkolone w tym zakresie. Czyste endoskopy przechowywane są w stanie rozwieszonym w szafach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Osoby obsługujące myjki ściśle przestrzegają ustalonych procedur, które w formie pisemnej znajdują się w placówkach.

Bronchoskopia wykonywana jest w pracowni bronchoskopowej należącej do Oddziału Gruźlicy i Chorób Płuc w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Nenckiego 2. Dezynfekcja i mycie bronchoskopu odbywa się w myjce automatycznej.

W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7 zorganizowana jest centralna stacja łóżek, w której dezynfekowane i myte są łóżka z oddziałów szpitalnych oraz inkubatory. Koce i poduszki oddawane są do pralni.

4. Sterylizacja

W placówkach objętych nadzorem PSSE w Sieradzu znajduje się 86 autoklawów parowych, z czego 3 zainstalowane są w Centralnej Sterylizatorni Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7, 19 w lecznictwie otwartym i 64 w gabinetach prywatnych. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7 w centralnej sterylizatorni zainstalowany jest 1 wyjaławiacz gazowy na tlenek etylenu z areatorem.

We wszystkich placówkach lecznictwa zamkniętego, otwartego i gabinetach prywatnych, w których korzysta się z narzędzi wielorazowego użytku, sterylizacja odbywa się wyłącznie w autoklawach parowych. Placówki posiadają własne autoklawy lub na podstawie podpisanych umów korzystają ze sterylizacji w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7.

Narzędzia do sterylizacji pakowane są w rękawy papier-folia lub w gotowe opakowania tego rodzaju. W przypadku korzystania placówek z usług centralnej sterylizatorni w szpitalu transport narzędzi do sterylizacji oraz sterylnych pakietów do placówek odbywa się prawidłowo. W każdej placówce do transportu narzędzi przeznaczone są łatwo zmywalne pojemniki, oznakowane w zależności od rodzaju przewożonego sprzętu. Skuteczność procesów sterylizacji w autoklawach parowych kontrolowana jest za pomocą testów biologicznych 3M. Ponadto wszystkie procesy sterylizacji kontrolowane są testami chemicznymi umieszczanymi wewnątrz każdego pakietu. Na pakiecie zaznaczona jest data ważności sterylizacji. Placówki prowadzą dokumentację dotyczącą kontroli tych procesów.

Centralna Sterylizatornia Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, która wykonuje sterylizację sprzętu i narzędzi dla całego szpitala oraz podmiotów, które podpisały umowę na sterylizację narzędzi, prowadzi wewnętrzną kontrolę procesów sterylizacji za pomocą testów biologicznych i chemicznych.

5. Dezynsekcja i deratyzacja

W 2020 roku w obiektach Szpitala Wojewódzkiego przeprowadzono 21 zabiegów dezynsekcji polegającą na wykonaniu oprysku przeciw owadom oraz 12 zabiegów deratyzacji przeciw gryzoniom. Zabiegi te wykonuje wyspecjalizowana firma DDD. Skuteczność wszystkich zabiegów oceniono pozytywnie. Ponadto w szpitalu prowadzony jest na bieżąco monitoring na zewnątrz budynków (karmniki deratyzacyjne) na gryzonie i wewnątrz na owady. Zabiegi deratyzacji prowadzone są głównie w celach profilaktycznych.

6. Ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych

W szpitalach działają Komitety i Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W ramach ich działalności prowadzony jest bieżący nadzór nad przestrzeganiem procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami. Opracowywane są roczne raporty o zakażeniach szpitalnych i drobnoustrojach alarmowych, które przesyłane są do PSSE w Sieradzu. W placówkach prowadzone są szkolenia personelu w zakresie zasad profilaktyki i metod kontroli zakażeń zakładowych. W I półroczu 2020 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu odbyło się 20 posiedzeń Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w II półroczu 15 udokumentowanych spotkań. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie w 2020r. odbyły się 4 zebrania Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych w I półroczu i 4 zebrania w II półroczu.

Omówione tematy to między innymi:

- Analiza sytuacji epidemiologicznej szpitala.
- Monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.
- Analiza ognisk epidemicznych spowodowanych wirusem SARS-CoV-2.
- Analiza ogniska epidemicznego spowodowanego *Klebsiella pneumoniae* NDM.
- Omówienie zasad przeprowadzania wywiadu epidemiologicznego z pacjentami przyjmowanymi do szpitala.
- Postępowanie z osobami podejrzanymi o zakażenie Covid-19. Opracowanie procedur i instrukcji.

7. Ocena wyników badań czystości mikrobiologicznej oddziałów szpitalnych

W ramach kontroli wewnętrznej w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 pobrano 37 wymazów czystościowych, w których stwierdzono 3 szczepy chorobotwórcze. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie pobrano 5 wymazów czystościowych, w których stwierdzono 2 szczepy chorobotwórcze. W szpitalu Wojewódzkim przy ul. Nenckiego 2, pobrano 1 wymaz czystościowy, w którym nie stwierdzono szczepów chorobotwórczych.

8. Postępowanie z odpadami medycznymi w podmiotach prowadzących działalność leczniczą

Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą (zarówno szpitalne, jak i ambulatoryjne) posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami, a brak kontroli w tym zakresie

nie zmienił zasadniczo sposobu postępowania z odpadami w tych placówkach. Wszystkie placówki posiadają opracowane procedury i instrukcje postępowania z odpadami medycznymi z których wynika, że odpady zbierane były selektywnie w miejscach powstawania do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej w odpowiednim kolorze w zależności od rodzaju odpadów, umieszczonych najczęściej w sztywnych pojemnikach wielorazowego użycia. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, odpornych na przekłucie bądź przecięcie. Pojemniki i worki foliowe z odpadami medycznymi są prawidłowo oznakowane. Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Wszystkie kontrolowane placówki służby zdrowia posiadały podpisane umowy z firmami specjalistycznymi, zapewniającymi systematyczny odbiór odpadów niebezpiecznych. Przeprowadzone w placówkach działalności leczniczej kontrole nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami.

9. Prosektorium – pomieszczenia, wyposażenie i stan sanitarny

Na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonuje jeden zakład patomorfologii, który znajduje się w Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7. W skład zakładu wchodzi sale sekcyjne, laboratorium tkankowe, chłodnia, pomieszczenia socjalno-sanitarne. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz urządzeń nie budził zastrzeżeń. Zwłoki osób zmarłych w Szpitalu w Sieradzu przy ulicy Nenckiego 2 oraz w Warcie przy ulicy Sieradzkiej 3 przewożone były do chłodni firmy zewnętrznej, z którym jest podpisana stosowna umowa.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano zgłoszeń odnośnie niewłaściwego przechowywania zwłok w chłodni i nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami.

10. Zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę

Wszystkie obiekty, w których świadczone są usługi lecznicze oprócz 3 obiektów Szpitala Wojewódzkiego korzystają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, jako głównych źródeł zaopatrzenia w wodę. Szpital Wojewódzki w dwóch swoich obiektach: w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 i w Warcie, ul Sieradzka 3 korzysta z własnych wodociągów lokalnych, a awaryjnie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Obiekt Szpitala Wojewódzkiego w Rafałowie k. Sieradza gm. Warta korzysta tylko z własnego wodociągu lokalnego. We wszystkich obiektach szpitalnych stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych nie budził zastrzeżeń.

W 2020r. roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu, obiekt w Rafałówce, gm. Warta w okresie do 3 lutego 2020r. oraz od 28 lutego 2020r. do 31 grudnia 2020r. woda była warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi ze względu na obecność w wodzie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w ilości przekraczającej wartości zalecane. Woda w pozostałych podmiotach wykonujących działalność leczniczą odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie wydano decyzji pod kątem zanieczyszczeń fizykochemicznych.

Ciepła woda uzyskiwana jest z różnego rodzaju urządzeń elektrycznych, kotłowni lokalnych oraz z sieci miejskiej. W 2019 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę wody ciepłej we wszystkich czterech obiektach szpitalnych. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w ramach działań kontrolnych pobrali do badania 15 próbek wody ciepłej, właściciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą w ramach badań kontroli wewnętrznej pobrali do badań 15 próbek wody ciepłej. We wszystkich przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – *Legionelli sp.* w 100ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.

11. Ocena higieniczna warunków pracy w podmiotach leczniczych

Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stanowi jedno z wielu zadań statutowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych na terenie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu sieradzkiego w 2020 roku dotyczył między innymi:

- Oceny realizacji wymogów w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.
- Oceny realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy ochrony zdrowia w sposób szczególnie narażeni są na działanie szkodliwych czynników:

- biologicznych występujących w środowisku pracy - zagrożenie stanowią wirusy krwiopochodne wywołujące wirusowe zapalenie wątroby typu B i C oraz HIV, a także

rozprzestrzeniające się drogą powietrzno-kropelkową bakterie i wirusy wywołujące choroby układu oddechowego,

- rakotwórczych lub mutagennych występującymi w środowisku pracy - zagrożenie stanowi tlenek etylenu (epoksyetan), promieniowanie jonizujące, formaldehyd.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakładach działalności leczniczej ustalono, iż pracownicy zakładów ochrony zdrowia narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych mają zapewnione: środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, strefy zagrożenia oznakowane są znakami ostrzegawczymi. W nadzorowanych zakładach opieki zdrowotnej są opracowane i stosowane procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Pracownicy ochrony zdrowia poddani są szczepieniom ochronnym oraz stałej opiece lekarskiej i badaniom profilaktycznym. Uczestniczą także w szkoleniach dotyczących m.in. zagadnień związanych ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. Pracodawcy zakładów działalności leczniczej prowadzą rejestry prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia. W rejestrach ujęte zostały informacje wymagane przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 z późn. zm.).

Na terenie powiatu sieradzkiego znajduje się 5 podmiotów leczniczych, w których pracownicy narażeni są na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy. Na działanie w/w czynników w 2020 roku w kontrolowanych zakładach narażonych było 7 pracowników, w tym 7 kobiet. W 2020 roku na terenie powiatu sieradzkiego cytostatyki nie były stosowane.

12. Choroby zawodowe u pracowników ochrony zdrowia

Choroby zawodowe są odzwierciedleniem stanu zdrowia pracujących, jak i higienicznych warunków pracy. Analiza danych dotyczących zapadalności na choroby zawodowe dostarcza informacji o kształtowaniu się stanu zdrowia pracujących. Ponadto wyznacza kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. W 2020 roku na terenie powiatu sieradzkiego u pracowników ochrony zdrowia nie stwierdzono chorób zawodowych.

III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

W roku 2020 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sieradzkiego znajdowało 1469 zakładów, skontrolowano 265, zatwierdzono 65 obiektów. Przeprowadzono ogółem 349 kontroli sanitarnych, tym 30 kontroli interwencyjnych. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 132 zakłady. W roku sprawozdawczym 2020 nie odnotowano obiektów niezgodnych z wymaganiami.

Ogółem wydano 3 decyzje administracyjne, wszystkie na poprawę stanu sanitarno – technicznego. Nałożono ogółem 13 mandatów karnych na sumę 2900 zł. Wniosków o nałożenie kary pieniężnej nie odnotowano. Do Sądu Grodzkiego wniosków nie skierowano.

W roku 2020 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Ogółem zbadano 182 próby, z czego zdyskwalifikowano 2 próby tj.1,1%, (w roku 2019r. zdyskwalifikowano 9 próby, tj. 3,59%). Pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 119 próbek, zdyskwalifikowano 1 próbę, tj. 0,84% (w 2019 r. zdyskwalifikowano 8 prób, tj. 4,62%). Pod względem parametrów chemicznych zbadano 61 próbek, z których żadnej nie zdyskwalifikowano, (w 2019r. zdyskwalifikowano - 1 próbę, tj. 1.28%). Na interwencję klientów pobrano 1 krajową próbę żywności (Płatki owsiane górskie), którą zakwestionowano z uwagi na stwierdzenie niecharakterystycznego zapachu i smaku, nieswoistego dla produktu, z wyczuwalnym obcym zapachem i posmakiem. Oceniono 103 próbki środków spożywczych krajowych pod względem znakowania (w tym 1 na specjalne znakowanie).

Aktualnym przepisom dotyczącym znakowania środków spożywczych odpowiadały wszystkie próby.

Lp.	Sym. wg Mz 48	Rodzaje próbek	Ogółem			Mikrobiologicznie			Główne przyczyny zakwestionowania
			zbad.	zakw.	% zakw.	zbad.	zakw.	% zakw.	
1.	02	Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory	23	1	4,35	19	1	5,26	obecność Campylobacter jejuni wykrytych w 10g produktu w wątrobie z kurcząt, świeżej
2.	05	Ziarno zbóż i przetwory zbożowo mączne	5	1	20	0	0	0	stwierdzenie niecharakterystycznego zapachu i smaku, nieswoistego dla produktu, z wyczuwalnym obcym zapachem i posmakiem w Płatkach owsianych górskich

Tabela 4 Grupy produktów krajowych środków spożywczych według % próbek kwestionowanych oraz główne przyczyny zakwestionowania - 2020 rok

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTE

W grupie obiektów Zakłady Żywienia Zbiorowego Zamknięte w 2020r. stan sanitarno-techniczny bloków żywienia nie uległ znaczącej zmianie. W blokach żywienia szkół i przedszkoli wdrożono *wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach*. Efektem tego jest zmieniony profil żywienia, zmodyfikowane jadłospisy dekadowe i odpowiednio dostosowane posiłki do w/w wymagań. W zakresie gospodarki odpadami, jak co roku część zakładów (duże objekty) podpisała umowy z firmami utylizacyjnymi na odbiór odpadów pokonsumpcyjnych, a pozostała - niewielkie ilości odpadów kieruje do pojemników komunalnych.

W 2020r. 91 objekty wdrożyły system HACCP, wszystkie, tj. 91 wdrożyły GHP/GMP.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego pracownicy PSSE w Sieradzu ocenili teoretycznie 8 - jadłospisów dekadowych (5 w placówkach przedszkolach oraz 3 w szkołach). Zarówno w placówkach szkolnych jak i szpitalnych zwracano uwagę na przestrzeganie wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów. Uchybień w tym zakresie nie odnotowano.

W 2020r. zarejestrowano i rozpatrzono 21 interwencje, w tym 12 anonimowych. Odnotowano 3 zasadne interwencje, co stanowi 14,3 % ogółu wniesionych. Interwencje najczęściej dotyczyły niewłaściwych cech organoleptycznych oferowanej żywności, niewłaściwych warunków sprzedaży i przechowywania żywności, obecności w obrocie przeterminowanej żywności, niewłaściwych warunków higieniczno – sanitarnych w obiektach produkcyjnych.

Konsumenci najczęściej składali skargi na następujące grupy obiektów:

- Zakłady Produkcyjne 2 interwencje, w tym 1 zasadna;
- Zakłady Żywienia Zbiorowego Otwartego 3 interwencje, w tym 1 zasadna;
- Zakłady Żywienia Zbiorowego Zamkniętego 2 interwencje, w tym 1 zasadna;
- Sklepy spożywcze 11 interwencji, w tym 1 zasadna.

Na zgłaszane interwencje niezwłocznie podejmowano działania kontrolne. Przeprowadzono 14 kontroli. W wyniku rozpatrywania spraw pobrano 6 prób środków spożywczych (próbek ciasta z kremem z uwagi na zgłoszenie przez osobą skarżącą dolegliwości żołądkowo – jelitowych – nie kwestionowano oraz 1 próbkę przetworów

zbożowych z uwagi na interwencję klienta na niewłaściwe cechy - badanie potwierdziło niewłaściwe cechy organoleptyczne produktu.

W wyniku nieprawidłowości stwierdzonych podczas interwencji nałożono 2 mandaty karne na kwotę 600 zł (tj. 1 – zakład żywienia zbiorowego otwartego oraz 1 obiekt żywienia zbiorowego zamkniętego). Podjęte działania były na tyle wystarczającym środkiem represyjnym, iż rekontrole wykazały poprawę stanu sanitarnego i usunięcie nieprawidłowości.

Ponadto przeprowadzono dwie wizje lokalne śmietników przynależnych do lokali gastronomicznych, w sprawie których przekazano pisma do właścicieli restauracji dot. prawidłowego składowania odpadów oraz przeprowadzono rozmowy telefoniczne z personelem sklepów przypominające o konieczności przestrzegania obowiązujących przepisów przeciwepidemicznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLUJĄCYMI

W roku 2020 podobnie jak w latach ubiegłych w zakresie nadzoru nad żywnością współpracowano z następującymi instytucjami:

Inspekcją Weterynaryjną w oparciu o Porozumienie ramowe pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu zawarte dnia 16.11.2018r.

Współpraca z Inspekcją Ochrony Środowiska – w ramach planu działania na 2020 rok dot. produkcji pierwotnej przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w zakresie nadzoru nad produkcją roślinną (owoców miękkich) w gospodarstwie rolnym.

Współpraca z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa - przeprowadzono 6 wspólnych kontroli w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie nadzoru nad produkcją roślinną (owoce miękkie, warzywa kapustne, warzywa korzeniowe, ziemniaki) w ramach Planu działania na 2020 rok dot. produkcji pierwotnej oraz innych działań, np. po zgłoszeniach RASFF.

Współpraca z Policją – wspólnie przeprowadzono 46 kontroli w placówkach handlowych zlokalizowanych na terenie galerii handlowych, obiektach żywienia zbiorowego w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów związanych z ustanowieniem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

WNIOSKI

- W 2020r pracownicy Oddziału Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych zostali oddelegowani do pracy związanej z walką z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2.
- W okresie od 12 marca do końca grudnia 2020r. zaprzestano wykonywania urzędowych kontroli w tych obiektach z uwagi na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2. Przeprowadzane były jedynie kontrole związane ze stanem zagrożenia życia i zdrowia, kontrole związane z odbiorami obiektów, kontrole związane z pobieraniem prób.
- W 2020r. podobnie jak w roku poprzednim nie odnotowano obiektów ocenionych jako niezgodne z wymaganiami.
- Zauważalna jest duża rotacja właścicieli w już funkcjonujących obiektach.
- W 2020r. utrzymała się tendencja wzrostu liczby wniosków dot. gospodarstw zajmujących się produkcją roślinną, zgłoszonych do rejestracji obiektów produkcji pierwotnej.
- Pracownicy przeprowadzali wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Policji kontrole w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów związanych z ustanowieniem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w obiektach żywnościowo – żywnościowych.
- Pracownicy udzielali informacji dotyczących prowadzenia wszelkich działań prewencyjnych mających na celu zminimalizowanie skutków pandemii.

IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

W roku 2020 Oddział Higieny Komunalnej PSSE w Sieradzu kontynuował wykonywanie zadań określonych ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej*. Działalność Oddziału w 2020 roku skierowana była zwłaszcza na nadzór w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i na pływalniach. Z uwagi na stan epidemii wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 działalność Oddziału Higieny Komunalnej po 12 marca 2020r. polegała przede wszystkim na działalności przeciwepidemicznej. Ponadto na bieżąco przekazywano przedsiębiorcom, samorządom, pracodawcom wszelkie informacje, zalecenia, wytyczne i ostrzeżenia dotyczące stosowania adekwatnych środków zabezpieczających przed zakażeniami na każdym etapie epidemii. Działalność kontrolna Oddziału dotyczyła przede wszystkim obiektów objętych ograniczeniami zgodnie z aktualizowanymi na bieżąco przepisami przeciwepidemicznymi. Kontrolowano m.in. środki transportu publicznego, galerie handlowe, hotele i obiekty świadczące usługi noclegowe.

1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Zgodnie z art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu prowadził nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Nadzorem objęto wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz indywidualne ujęcia dostarczające wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, a także w podmiotach działających na rynku spożywczym. W roku 2020 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 41 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 9 wodociągów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub podmiotach działających na rynku spożywczym. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia są własnością gmin lub miast. Część z tych wodociągów zarządzana jest przez upoważnione jednostki organizacyjne lub przedsiębiorstwa. Wodociągi posiadające

innych właścicieli to wodociągi o zasięgu lokalnym, zaopatrujące w wodę jeden obiekt np. szpitale, zakłady produkujące żywność itp.

Uzdatnianie wody w większości wodociągów na terenie powiatu sieradzkiego polega na odfiltrowaniu nadmiaru żelaza i manganu. W jednym wodociągu uzdatnianie polega również na usunięciu zwiększonej ilości jonu amonowego, w innym usuwa się zwiększone ilości azotanów. Ponadto w 9 wodociągach stosuje się stałą dezynfekcję wody podchlorynem sodu, w pozostałych wodociągach dezynfekcję wody stosuje się okresowo, w miarę potrzeb. Bez systemu odfiltrowania w dalszym ciągu pracuje wodociąg w Burzeninie, gdzie woda pod względem składu fizyko-chemicznego odpowiada wymaganiom Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W przypadku gdy skład fizykochemiczny lub bakteriologiczny wody podawanej do sieci wodociągowej nie odpowiadał wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydawano decyzje administracyjne.

W 2020 roku wydano 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia i nakazujące unieruchomienie wodociągu do czasu uzyskania stwierdzenia przydatności wody do spożycia oraz 1 decyzję przedłużającą termin braku przydatności. Brak przydatności wody do spożycia stwierdzono w 1 wodociągu zbiorowego zaopatrzenia:

- w Burzeninie – ze względu na obecność w wodzie bakterii *Escherichia Coli* (termin braku przydatności wody do spożycia przez ludzi w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Burzeninie został przedłużony decyzją PPIS w Sieradzu z uwagi na brak skuteczności działań naprawczych) oraz w 1 wodociągu wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia działającym na rynku spożywczym:

- OSM "WART-MILK" ul. Wojska Polskiego 41/45 Sieradz – ze względu na obecność w wodzie enterokoków.

W 2020 roku wydano również 7 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia oraz 4 decyzje przedłużające termin doprowadzenia jakości wody do wymaganych parametrów z uwagi na fakt, że działania naprawcze okazały się niewystarczające.

Warunkową przydatność wody do spożycia stwierdzano:

- w 4 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia:

1. w Barczewie, gm. Brzeźnio - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,
2. w Sulmowie, gm. Goszczanów - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody (decyzja wydana dwukrotnie),
3. w Ziemiecinie, gm. Goszczanów- ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody,

4. w Goszczanowie - ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody;
- w 2 wodociągach wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynkach użyteczności publicznej:

1. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu Ośrodek Rehabilitacyjno-Leczniczy w Rafałówce, gm. Warta – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 100 ml wody przy jednoczesnym wykonaniu badań jakości wody wykluczających obecność w badanej próbce parametru *Escherichia coli* i enterokoków;
2. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu Centrum Psychiatryczne w Warcie - ze względu na obecność w wodzie bakterii grupy coli w ilości poniżej 10 jtk.

Na koniec 2020r. woda we wszystkich wodociągach spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie wydano decyzji pod kątem zanieczyszczeń fizykochemicznych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarno-techniczny obiektów, w których mieszczą się stacje wodociągowe nie uległ znaczącej zmianie.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 Ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 24 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono nadzór nad materiałami i wyrobami używanymi do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w roku 2020 wydano 4 oceny higieniczne, nie zatwierdzono do badań laboratoriów wykonujących badania jakości wody do celów urzędowych.

W 2020 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę ciepłej wody w kierunku obecności *Legionella* sp. Kontrolą objęto obiekty, w których przebywa duża liczba osób szczególnie narażonych na infekcje, tzn. w Szpitalach, Domach Dziecka, Domach Pomocy Społecznej. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w ramach działań kontrolnych pobrali do badania 35 próbek wody ciepłej z 11 obiektów. Właściciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w ramach badań kontroli wewnętrznej pobrali do badań 15 próbek wody ciepłej.

We wszystkich przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – *Legionelli* sp. w 100ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.

2. Woda do celów rekreacyjno-sportowych

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

W roku 2020 na terenie powiatu sieradzkiego zostało zorganizowane przez gminę Warta jedno nowe kąpielisko na zbiorniku wodnym usytuowanym przy ul. płk. M.A. Tarnowskiego w Warcie. W sezonie kąpieliskowym w roku 2020 funkcjonowały łącznie już 3 kąpieliska na wodach powierzchniowych. Woda w kąpieliskach była badana przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organizatorów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8.04.2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku. W dwóch kąpieliskach (w Sieradzu nad rzeką Wartą oraz w Warcie przy ul. płk. M.A. Tarnowskiego) woda nadawała się do kąpeli przez cały sezon. W kąpielisku w miejscowości Stefanów Ruskowski na zbiorniku wodnym „Próba”, gm. Brzeźnio stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenie wywołane skażeniem mikrobiologicznym przez okres nie dłuższy niż 72 godziny, co potwierdziły wyniki badania próbki wody z kąpieliska pobranej przez organizatora w dniu 26.08.2020r. Zidentyfikowaną przyczyną krótkotrwałego zanieczyszczenia były nieczystości pochodzące od zwierząt domowych. Krótkotrwałe zanieczyszczenie nie miało niekorzystnego wpływu na jakość wody w kąpielisku przez okres dłuższy niż 72 godziny od pierwszego naruszenia jakości wody w kąpielisku. Organizator kąpieliska z uwagi na zakończenie w dniu 31.08.2020r. sezonu kąpielowego nie pobrał dodatkowej próbki wody po 7 dniach po ustąpieniu krótkotrwałego zanieczyszczenia.

W roku 2020 na terenie powiatu sieradzkiego nie były organizowane miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Pływalnie

W roku 2020 nadzorem objęte były: kryta pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu, kryta pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza, kryta pływalnia przy ośrodku wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (czynna od 1 lipca do 31 sierpnia 2020r.) i odkryta pływalnia w Sieradzu przy ul. Portowej (czynna od 3 lipca do 31 sierpnia 2020r.).

W styczniu 2020r. zarządzający w/w pływalniami ustalili z PPIS w Sieradzu harmonogramy poboru próbek wody basenowej w 2020r., zgodnie z którymi były wykonywane badania jakości wody basenowej. Wodę basenową pobierano z punktów określonych w zał. Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalni tj. niecka basenowa, niecka basenowa wyposażona w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny, natryski oraz z punktów poboru wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji.

Z uwagi na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu oraz pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza były czasowo wyłączane z użytkowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami co uniemożliwiło pobranie próbek wody w ramach kontroli urzędowej i skutkowało brakiem opracowania dla tych pływalni zbiorczych rocznych ocen jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu zgodnie § 4 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016) w roku 2020 dokonał zbiorczej rocznej oceny jakości wody dla krytej pływalni przy ośrodku wypoczynkowym "Sportowa Osada" ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (za okres 01 lipiec 2020 roku – 31 sierpnia 2020 roku) oraz odkrytej pływalni w Sieradzu przy ul. Portowej (za okres 03 lipca 2020 roku – 31 sierpnia 2020 roku).

Zbiorcze roczne oceny jakości wody zostały przeprowadzone po analizie:

1. parametrów jakości wody na pływalni ocenionych na podstawie wymagań, o których mowa w § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia;
2. wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego pływalnią;
3. zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody przez zarządzającego pływalnią oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz;
4. wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu przed wydaniem oceny.

Na podstawie rocznych ocen jakości wody oraz analizy sprawozdań z badań laboratoryjnych jakości wody przedstawionych przez zarządzających pływalniami wynika, iż:

Pływalnia kryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin

Pływalnia działała od 01 lipca 2020 roku do 31 sierpnia 2020 roku. W pozostałym okresie nie była udostępniana użytkownikom.

Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym i fizykochemicznym określonym w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach z okresowo występującymi nieprawidłowościami. W trakcie użytkowania pływalni w wodzie wprowadzanej do niecki dużej z systemu cyrkulacji stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* oraz zbyt dużą liczbę ogólnej liczby mikroorganizmów w $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h. Niecka w której stwierdzono bakterie została wyłączona z użytkowania decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu do czasu uzyskania

pozytywnego wyniku badania wody. W przypadku parametrów fizykochemicznych nieprawidłowości dotyczyły głównie zbyt niskiego potencjału redox oraz zawyżonych parametrów chloru wolnego i związanego, mętności i azotanów. W przypadku tych przekroczeń zarządzający pływalnią podejmował każdorazowo działania naprawcze zmierzające do uzyskania wartości badanych parametrów zgodnych z Rozporządzeniem. Wartość tych parametrów nie miała bezpośredniego znaczenia dla zdrowia. Badania wody ciepłej w natryskach w kierunku *Legionella sp.* nie wykazały przekroczeń.

Pływalnia odkryta (sezonowa) w Sieradzu, ul. Portowa

Pływalnia odkryta w Sieradzu przy ul. Portowej działała w okresie letnim od 03 lipca 2020 roku do 31 sierpnia 2020 roku. Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji spełniała wymagania mikrobiologiczne określone w załącznikach nr 1 oraz fizykochemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W wodzie basenowej lub wprowadzanej z systemu cyrkulacji stwierdzano sporadycznie za niski potencjał redoks lub za wysoki chlor wolny i chlor związany. W przypadku tych przekroczeń zarządzający pływalnią podejmował każdorazowo działania naprawcze zmierzające do ustabilizowania poziomu badanych parametrów. Wartość tych parametrów nie miała bezpośredniego znaczenia dla zdrowia.

Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu

W punkcie wprowadzania wody do niecki basenowej z systemu cyrkulacji we wrześniu 2020r. stwierdzono zwiększoną ogólną liczbę mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h. Zarządzający pływalnią podjął decyzję o zamknięciu obiektu w okresie od 8 do 19 października 2020r. W pozostałym okresie woda w niecce basenowej oraz w punkcie wprowadzania wody do niecki basenowej z systemu cyrkulacji spełniała wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W przypadku badanych parametrów fizykochemicznych określonych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia występowały incydentalne wahania dopuszczalnych wartości parametrów chloru związanego oraz potencjału redoks. W przypadku tych przekroczeń zarządzający pływalnią podejmował każdorazowo działania naprawcze zmierzające do ustabilizowania poziomu badanych parametrów. Wartość tych parametrów nie miała bezpośredniego znaczenia dla zdrowia.

Woda w jacuzzi oraz w punkcie wprowadzania wody do jacuzzi z systemu cyrkulacji, spełniała wymagania mikrobiologiczne określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia

Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W przypadku badanych parametrów fizykochemicznych określonych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia występowały przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów chloru związanego, potencjału redoks oraz trichlorometanu. W przypadku tych przekroczeń zarządzający pływalnią podejmował każdorazowo działania naprawcze zmierzające do ustabilizowania poziomu badanych parametrów. Wartość tych parametrów nie miała bezpośredniego znaczenia dla zdrowia. Zarządzający pływalnią od 14.04.2020r. wyłączył jacuzzi z funkcjonowania. Ponowne uruchomienie planowane jest na czas normalnego funkcjonowania basenu.

Badania wody ciepłej w natryskach pobrane do badania 31 stycznia 2020r. wykazały przekroczenia *Legionella sp.* w natrysku szatni męskiej i damskiej. Wydano decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody ciepłej w instalacji wody ciepłej użytkowej w natryskach do wymogów zgodnych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Podjęte działania naprawcze okazały się skuteczne i 17 lutego 2020r. natryski w szatniach zostały udostępnione do użytku.

Pływalnia kryta przy NZOZ REH-MED ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu

Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Także badania wody ciepłej w natryskach w kierunku *Legionella sp.* nie wykazały przekroczeń.

Czynnikami o najważniejszym znaczeniu dla zdrowia spośród wszystkich związanych z wodą czynników na pływalniach są wskaźniki mikrobiologiczne. Występowanie patogenów w wodzie na pływalni tj. bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella sp.* może bezpośrednio w istotny sposób zwiększyć ryzyko zakażenia użytkowników pływalni. Niebezpieczeństwo to wynika z czasu ekspozycji na zagrożenie mikrobiologiczne zanim zostanie wykryte, dlatego tak istotna jest kontrola jakości wody na pływalni oraz właściwe prowadzenie procesów uzdatniania i dezynfekcji wody. Stale powtarzające się przekroczenia parametrów fizykochemicznych (chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, chloroform), nie dające się wyeliminować mimo prowadzonych działań naprawczych, mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne osób kąpiących się.

Środki dezynfekcyjne w wysokim stężeniu, podobnie jak uboczne produkty dezynfekcji (chloroform) mogą mieć niekorzystny wpływ, dlatego należy stale kontrolować ich poziom.

Ponadnormatywne stężenie powyższych produktów może powodować niepożądane reakcje u osób korzystających z kąpeli i szereg dolegliwości takich jak alergię, astma, zapalenie atopowe skóry itp. Podstawowym wyzwaniem technologicznym jest więc uzyskanie stanu, w którym woda na pływalniach spełnia wymagania mikrobiologiczne, a jednocześnie zawartość środka dezynfekcyjnego i produktów jego działania są na odpowiednio niskim poziomie. Ważne jest z punktu bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się zapewnienie równowagi między ilością środka dezynfekcyjnego, a potencjalną liczbą mikroorganizmów chorobotwórczych występujących w wodzie.

3. Obiekty użyteczności publicznej

W okresie od stycznia do 11 marca 2020r. obiekty użyteczności publicznej były kontrolowane zgodnie z Rocznym harmonogramem kontroli. W okresie od 12 marca do końca grudnia 2020r. zaprzestano wykonywania urzędowych kontroli w tych obiektach z uwagi na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2. Przeprowadzane były jedynie kontrole związane ze stanem zagrożenia życia i zdrowia społeczeństwa, kontrole związane z odbiorami obiektów oraz kontrole przestrzegania obowiązujących przepisów związanych z ustanowieniem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W roku 2020 na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej skontrolowali 74 obiekty użyteczności publicznej. Nadzorem objęto również otwarty w sezonie letnim brodzik kąpielowy odkryty mieszczący się na terenie Ośrodka wypoczynkowego "Sportowa Osada" sp. z o.o. w Burzeninie, ul. Zarzecze 12 i brodzik na terenie MOSiR w Sieradzu Męka.

Kontrole przeprowadzono w następujących rodzajach i grupach obiektów: ustępy publiczne, pływalnie kryte i odkryte, obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, cmentarze, apteki, domy przedpogrzebowe, stacje paliw, zakład karny.

Zły stan higieniczno-sanitarny i techniczny stwierdzono w 2 obiektach użyteczności publicznej. Podczas kontroli tych obiektów wydawano stosowne zalecenia, które wykonano w ustalonych terminach. W 1 obiekcie zastosowano karanie mandatowe. W pozostałych skontrolowanych obiektach podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

W poszczególnych grupach obiektów wygląda to następująco:

Ustępy publiczne

Kontrolą objęto stałe ustępy ogólnodostępne oraz tymczasowe przy trzech kąpieliskach. Podczas kontroli nie stwierdzono rażących uchybień sanitarnych.

Pływalnie

W roku 2020 nadzorem objęte były: kryta pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu, kryta pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza, kryta pływalnia przy ośrodku wypoczynkowym "Sportowa Osada", ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (czynna 01 lipiec 2020 roku – 31 sierpnia 2020 roku) i odkryta pływalnia w Sieradzu przy ul. Portowej (czynna od 03 lipca 2020 roku do 31 sierpnia 2020 roku). Skontrolowane pływalnie: w ośrodku wypoczynkowym "Sportowa Osada" oraz w Sieradzu przy ul. Portowej są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2020 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 5 obiektów posiadających kategoryzację, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, a mianowicie 4 hotele:

- Hotel „Na Półboru” w Stawiszczu w gminie Sieradz,
- Hotel Klimczak przy ulicy Wojska Polskiego w Sieradzu,
- Hotel Wróblewscy Sieradz, ul. Sarańska 8
- Hotel „Dworek za lasem” we Włyniu w gminie Warta,

1 pensjonat: - Dwór w Kamionaczu w gminie Warta,

oraz Kemping przy Centrum Edukacji Ekologicznej Natura 2000 - Ostrów Warcki.

Obiekty te są w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Pozostałe obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie nie posiadają kategoryzacji. Większość tych obiektów prowadzi działalność cały rok. Obiekty wczasowo-turystyczne czynne cały rok zaliczyć można do dobrych zarówno pod względem wyposażenia jak i stanu sanitarnego. Pokoje urządzone są estetycznie, stan sanitarny bielizny pościelowej nie budził zastrzeżeń. Sanitariaty wyłożone są glazurą, terakotą bądź panelami ściennymi, wyposażone w nowoczesną armaturę sanitarną i wystarczającą ilość różnorodnych środków higienicznych. Wszystkie obiekty mają uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową i odpadową.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W porównaniu z rokiem 2019r. stan sanitarno-techniczny skontrolowanych zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej nie uległ znaczącej zmianie.

W salonach fryzjerskich i kosmetycznych wdrożono procedury sporządzone na podstawie obowiązujących przepisów przeciwepidemicznych oraz wytycznych dla poszczególnych branż świadczących usługi w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym. Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono wysoki standard i profesjonalną obsługę znającą i stosującą procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami

zakaźnymi. Zakłady wyposażone są w jednorazowe ręczniki dla klientów, posiadają odpowiedni zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania oraz wystarczającą ilość sprzętu jednorazowego użytku. Używane w trakcie świadczenia usług narzędzia są czyste, dezynfekowane, a narzędzia używane do zabiegów mogących naruszać ciągłość tkanki - sterylne. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w ogromnej większości zakładów zachowane są warunki zabezpieczenia przeciwepidemicznego.

W jednym skontrolowanym zakładzie stwierdzono nieprzestrzeganie przepisów dotyczących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami zastosowano karanie mandatowe. Ponowna kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Cmentarze

Kontrolą objęto cmentarze na terenie powiatu sieradzkiego. Na 1 cmentarzu stwierdzono nieprawidłowości dotyczące nieprawidłowości w składowaniu odpadów oraz złego stanu sanitarno-technicznego kontenera na odpady. Na stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia wydano stosowne zalecenia, które zostały wykonane. Podczas kontroli cmentarzy sprawdzano również stan sanitarno - higieniczny i techniczny kaplic, w których przechowywane są zwłoki przed pogrzebem. Stan sanitarny kaplic oraz pozostałych skontrolowanych cmentarzy nie budził większych zastrzeżeń.

Zakłady karne

Kontrolą objęto Zakład Karny w Sieradzu – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Inne obiekty

Kontrolą objęto apteki i punkty apteczne, hurtownię farmaceutyczną, pralnie, stacje paliw i miejsca obsługi podróżnych oraz otwarte w sezonie letnim baseny kąpielowe: odkryty mieszczący się na terenie Ośrodka wypoczynkowego "Sportowa Osada" sp. z o.o. w Burzeninie, ul. Zarzeczce 12 i odkryty mieszczący się na terenie MOSiR w Sieradz Męka (nie zaliczane do pływalni).

Ponadto kontrolowano sklepy w galeriach handlowych zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwepidemicznymi związanymi z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. W trakcie jednej kontroli sklepu zastosowano pouczenie. Powtórna kontrola obiektu wykazała, że wydane zalecenia zostały wykonane. W porównaniu z rokiem 2019r. stan sanitarno-higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów nie zmienił się znacząco.

4. Ocena stanu sanitarnego środków transportu

W roku 2020 kontroli poddano 1 samochód do przewozu bielizny oraz 14 autobusów komunikacji publicznej. Kontrola autobusów komunikacji publicznej została przeprowadzona

w zakresie przestrzegania obostrzeń zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W jednym przypadku zastosowano pouczenie.

5. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W roku 2020 kontroli sanitarnej poddano 1 zakład pogrzebowy. Zakład ten nie jest usytuowany na terenie cmentarza i prowadzi głównie działalność w zakresie sprzedaży akcesoriów pogrzebowych oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Prowadzona działalność jest zgodna z wpisem do rejestru przedsiębiorców zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców. Zakład ma do dyspozycji 3 samochody pogrzebowe, które posiadają stosowne wpisy w dowodach rejestracyjnych. Samochody spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów.

W 2020r. pracownicy inspekcji sanitarnej uczestniczyli w 9 ekshumacjach. Podczas ekshumacji nie stwierdzono nieprawidłowości, zachowane były odpowiednie warunki sanitarne.

6. Działalność kontrolno-represyjna

W 2020r. pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej przeprowadzili 176 kontroli, z których 40 dotyczyło poboru próbek wody. Wydano 43 decyzje administracyjne, spośród których: 8 – to decyzje opłatowe, 9 – dotyczyło jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 1 – złego stanu sanitarnego obiektu, 1 unieruchomienia pływalni, 1 unieruchomienia pryszniców na pływalni z uwagi na obecność w wodzie ciepłej bakterii Legionella sp. Pozostałe decyzje dotyczyły: 11 - wyrażenia zgody na przeprowadzenie ekshumacji, 3 - umorzenia wszczętego postępowania administracyjnego, 4 – wydania oceny higienicznej na zastosowane materiały do kontaktu z wodą, 5 – dotyczyło przedłużenia terminu wykonania decyzji.

Wydano 35 postanowień, spośród których: 15 - dotyczyło wydania opinii dotyczących regulaminów odbioru odpadów i utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin, 10 – wydania opinii dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych 9 – przywozu zwłok lub szczątków z zagranicy, 1 – sprostowania omyłki pisarskiej. Wydano 3 opinie sanitarne dotyczące odbioru 2 aptek i 1 hurtowni farmaceutycznej. W jednym przypadku zastosowano karanie mandatowe w wysokości 500 zł.

7. Skargi i interwencje

W roku 2020 nie wpłynęła żadna skarga na działalność oddziału higieny komunalnej. Zarejestrowano 10 interwencji, które dotyczyły: przebadania wód gruntowych, braku środków

ochrony osobistej, warunków sanitarnych w zakładzie karnym, jakości wody do spożycia, stanu sanitarnego miejsc składowania odpadów komunalnych, przepełnionych zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne oraz zlej nawierzchni drogi gminnej. Każdorazowo podejmowano działania mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu.

8. Podsumowanie

- Prowadzony nadzór nad jakością wody do spożycia przez ludzi potwierdza, że ludność na terenie powiatu sieradzkiego zaopatrywana jest w wodę dobrej jakości, a wahania w jej składzie były krótkotrwałe, spowodowane głównie przez awarie urządzeń wodociągowych, sieci przesyłowych lub krótkotrwałe pogorszenie jakości wód podziemnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się ilość wodociągów mających problem z utrzymaniem jej dobrej jakości. W 2020 roku nie wydano decyzji pod kątem zanieczyszczeń fizykochemicznych. Wydano 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia oraz 7 decyzji o jej warunkowej przydatności do spożycia ze względu na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych.
- Kontrola jakości wody ciepłej w szpitalach, domach dziecka i domach pomocy społecznej w kierunku obecności *Legionella sp.* wykazała, że prowadzone działania profilaktyczne są skuteczne. We wszystkich przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – *Legionelli sp.* w 100ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.
- W 2020r. na terenie powiatu sieradzkiego zostało zorganizowano jedno nowe kąpielisko w mieście Warta. W sezonie kąpieliskowym 2020 funkcjonowały już 3 kąpieliska zorganizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniające bezpieczeństwo osobom kąpiącym się.
- Z uwagi na stan epidemii wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 działalność Oddziału Higieny Komunalnej po 12 marca 2020r. polegała przede wszystkim na działalności przeciwepidemicznej. Działalność kontrolna Oddziału dotyczyła przede wszystkim obiektów objętych ograniczeniami zgodnie z aktualizowanymi na bieżąco przepisami przeciwepidemicznymi. Kontrolowano m.in. środki transportu publicznego, galerie handlowe, hotele i obiekty świadczące usługi noclegowe.
- Na bieżąco przekazywano przedsiębiorcom, samorządom, pracodawcom oraz osobom indywidualnym wszelkie informacje, zalecenia, wytyczne i ostrzeżenia dotyczące stosowania adekwatnych środków zabezpieczających przed zakażeniami na każdym etapie epidemii.

IV. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2020 pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorował 134 placówki, w tym 131 stałych i 3 sezonowe. W stałych placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono 33 kontrole, a w sezonowych 3 kontrole sanitarne. Wydano 4 opinie sanitarne, karania mandatowego nie stosowano.

Stan sanitarno-higieniczny poszczególnych obiektów przedstawiał się następująco:

ŻŁOBKI

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu funkcjonowało 6 żłobków (2 publiczne i 4 niepubliczne) w istniejących budynkach. Placówki posiadają opinie sanitarne lub decyzje administracyjne. Ogółem z placówek skontrolowanych skorzystało 85 dzieci. Wszystkie placówki korzystają z posiłków zapewnionych przez catering. Posiłki dowożone są z restauracji i spożywane na naczyniach jednorazowego użytku bądź wielokrotnego w placówkach posiadających kuchnie podręczne.

PRZEDSZKOLA

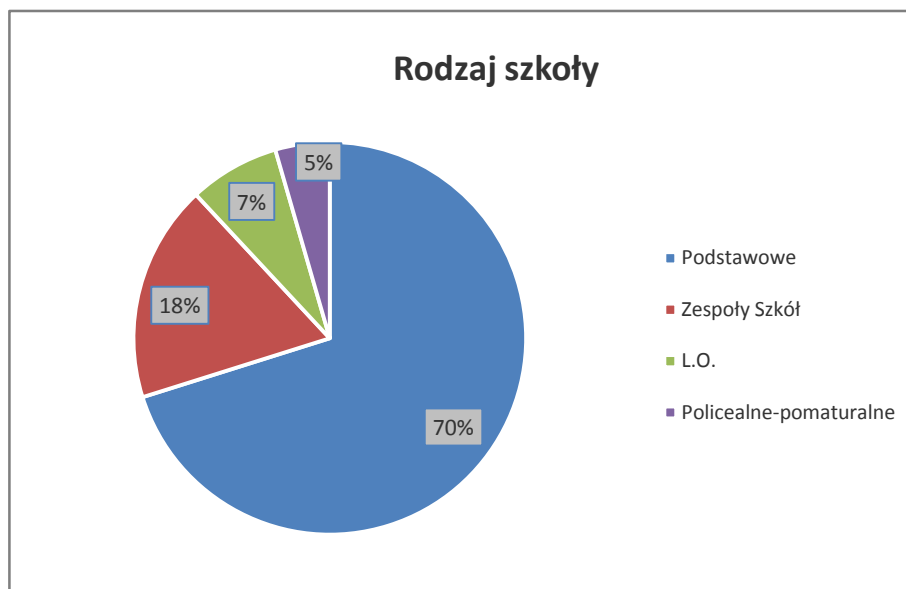
Na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonują 33 obiekty, w tym 20 przedszkoli samodzielnych i 13 punktów przedszkolnych. Ponadto w zespołach szkół funkcjonuje 6 przedszkoli. Wszystkie kontrolowane placówki są zaopatrzone w wodę z wodociągów publicznych oraz są podłączone do sieci kanalizacyjnej. Stan sanitarno – techniczny tych obiektów jest zadowalający.

SZKOŁY

W roku 2020 na terenie powiatu funkcjonowało 67 szkół różnego typu.

Szkoły	Liczba	Budynki		
		nieprzystosowane	w złym stanie technicznym	w złym stanie sanitarnym
Podstawowe	47	-	-	-
Zespoły szkół	12	-	-	-
L.O.	5	-	-	-
Policealne-pomaturalne	3	-	-	-
Razem:	67	-	-	-

Tabela 5 Stan techniczny i sanitarny budynków szkolnych

SZKOŁY PODSTAWOWE

Ewidencją objętych jest 47 samodzielnie funkcjonujących szkół podstawowych. W 11 skontrolowanych szkołach naukę pobiera 2395 uczniów. Wszystkie placówki korzystają z wodociągów publicznych i są skanalizowane. W skontrolowanych szkołach z 2 szkół ścieki odprowadzane są do szamb, pozostałe podłączone są do kanalizacji centralnej (gminnej lub miejskiej).

W 6 szkołach funkcjonuje blok żywieniowy, a w 5 szkołach uczniowie korzystają z ciepłych posiłków dowożonych z innych placówek przygotowywanych w typowych kuchniach. W 1 szkole organizowane są śniadania (kanapki) i wydawana jest herbata. Z tej formy dożywiania korzysta 45 uczniów. Posiłki w części finansowane są ze środków opieki społecznej. W skontrolowanych szkołach dzieci otrzymywały nieodpłatnie do picia mleko w opakowaniach jednostkowych. Większość szkół przystąpiła do programu warzywa i owoce w szkole i dzieci klas młodszych miały nieodpłatnie zapewnione owoce lub warzywa. W 5 szkołach funkcjonują sklepiki szkolne. W 2 szkołach prowadzone są przez samorządy uczniowskie, a w 3 przez agentów.

Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów są na ogół zapewnione, (stosowano mydło płynne, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki i środki dezynfekcyjne). Papier toaletowy umieszczany jest w kabinach lub znajduje się w poszczególnych izbach lekcyjnych. Niemniej jednak szkoły o większej liczbie uczniów ciągle borykają się z problemem właściwego zaopatrywania toalet w środki higieniczne. Są one niszczone bezmyślnie przez uczniów, a sytuacja finansowa placówek ciągle nie pozwala na ich zakup w odpowiedniej ilości. Ciepła woda przez cały rok szkolny zapewniona jest we wszystkich skontrolowanych szkołach.

Skontrolowane placówki posiadają infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania

fizycznego tzn. 6 posiada szkolny zespół sportowy z boiskiem, 3 salę gimnastyczną z boiskiem, pozostałe boisko sportowe lub salę zastępczą. Stan techniczny i sanitarny tych obiektów nie budzi większych zastrzeżeń.

Warunki pobytu uczniów w szkołach

Podczas kontroli zwracano uwagę na zapewnienie właściwego usadzenia dzieci oraz oświetlenia i informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego stanowiskach pracy ucznia. W 11 skontrolowanych szkołach podstawowych dokonano analizy zgodności z zasadami higieny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych – w 61 oddziałach, nieprawidłowości nie stwierdzono. Zajęcia lekcyjne prowadzone są w systemie jednoczesnym. Stan sanitarno - techniczny szkół podstawowych nie budzi większych zastrzeżeń.

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Pod nadzorem jest 5 samodzielnych liceów ogólnokształcących w tym 3 niepubliczne. W tych placówkach nie dokonano kontroli.

SZKOŁY POLICEALNE

Nadzorem objęte są 3 szkoły, w 1 skontrolowanej naukę pobiera 500 słuchaczy. Stan sanitarno- higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

ZESPOŁY SZKÓŁ

W roku sprawozdawczym funkcjonowało 12 zespołów, w ich skład wchodzi:

- 6 przedszkoli
- 6 szkół podstawowych
- 3 licea ogólnokształcące
- 5 techników
- 6 szkół branżowych
- 1 internat.

W skontrolowanych zespołach naukę pobiera 619 uczniów. Wszystkie placówki wodę pobierają z wodociągów i są podłączone do kanalizacji publicznej. W skontrolowanych zespołach zapewnione są warunki do prowadzenia żywienia. Ogółem z posiłków ciepłych skorzystało 158 uczniów. Ponadto w jednej szkole organizowane są śniadania szkolne, z których skorzystało 60 uczniów. Ogólnie 52 uczniów skorzystało z posiłków dofinansowanych.

W skontrolowanych zespołach funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, a profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana jest przez personel medyczny niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

W 3 zespołach szkół znajdowały się substancje chemiczne i wykorzystywane były w większości do pokazów na lekcji, a do przeprowadzania doświadczeń wykorzystywano rzadziej. Placówki prowadzą spisy substancji, które przechowywane są prawidłowo, oznakowane i posiadają karty charakterystyki. Substancje chemiczne przeterminowane oddawane są do utylizacji.

Skontrolowane placówki posiadają infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego tzn. posiadają szkolny zespół sportowy lub salę gimnastyczną. Stan techniczny i sanitarny tych obiektów nie budzi większych zastrzeżeń.

PLACÓWKI KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO

Na terenie naszego powiatu funkcjonuje 1 centrum szkolenia zawodowego, które mieści się w 3 budynkach. Kontroli nie przeprowadzono.

SZKOŁY WYŻSZE

Nadzorowane są 2 wyższe uczelnie, które mieszczą się w budynkach adaptowanych, przystosowanych do potrzeb tego rodzaju placówek. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanej placówki nie budzi zastrzeżeń.

PLACÓWKI Z POBYTEM CAŁODOBOWYM

Na terenie naszej działalności funkcjonuje 5 placówek tego typu, a jest to:

- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza,
- 1 dom pomocy społecznej,
- 2 inne (Katolicka Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Światelko” i Ośrodek Rehabilitacyjno- Lecznicy). Kontroli w tych placówkach nie dokonano.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE WSPARCIA DZIENNEGO

Pod nadzorem znajduje się 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych. W skontrolowanych świetlicach zapisanych było 71 dzieci. Są to przede wszystkim świetlice prowadzone w godzinach popołudniowych. W tych placówkach prowadzone jest również dożywianie dzieci (zupa lub kanapki). Stan sanitarno-techniczny tych placówek nie budził zastrzeżeń.

PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

Nadzorem objętych było 6 placówek, są to młodzieżowe domy kultury. W skontrolowanej placówce zapisanych było 60 dzieci i młodzieży. Na ogół zajęcia prowadzone są w godzinach popołudniowych. Stan placówki sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

POZOSTAŁE OBIEKTY STAŁE

W 2020 roku nadzorem objęto 4 inne placówki nauczania i wychowania. Są to poradnie psychologiczno-pedagogiczne funkcjonujące w istniejących obiektach. Kontroli w tych placówkach nie dokonano.

PLACÓWKI SEZONOWE

W omawianym okresie sprawozdawczym w bazie elektronicznej zamieszczono 27 turnusów, w tym 24 turnusy wypoczynku letniego i 3 turnusy zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Skontrolowano 2 turnusy wypoczynku letniego, w którym uczestniczyło 86 dzieci i 1 turnus zimowego wypoczynku, z którego skorzystało 14 dzieci. Bieżące kontrole sanitarne nie wykazywały nieprawidłowości. Placówki były zakwalifikowane i spełniały wymagania sanitarno-higieniczne. Dzieci zapewnione miały dobre warunki wypoczynku i pobytu. Opiekę medyczną pełniły POZ, poważniejszych zachorowań nie odnotowano. Podczas przeprowadzonych kontroli większych nieprawidłowości nie stwierdzono.

V. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W 2020 r. w ewidencji inspekcji sanitarnej powiatu sieradzkiego było 405 podmiotów gospodarczych, zatrudniające ogółem 10888 pracowników. Najwięcej jest zakładów zatrudniających do 50 osób.

Kontrolą objęto 50 zakładów, w których zatrudnienie wynosiło 2699 pracowników. Typując zakłady do kontroli w 2020r. brano pod uwagę zamierzenia na bieżący rok, rodzaj i stopień zagrożeń zawodowych. Przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych oraz 7 kontroli związanych z dochodzeniami epidemiologicznymi w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach chorób zawodowych.

W 2020 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej z zakresu higieny pracy realizowali następujące zamierzenia :

- Prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w zakładach pracy;
 - Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach chorób zawodowych;
 - Prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;
 - Prowadzenie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3;
 - Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw FORUM wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach;
 - Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw Forum BRP Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych, działającej przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.
- Stwierdzone podczas kontroli uchybienia sanitarno-higieniczne dotyczyły oznakowania niebezpiecznego wyrobu chemicznego.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy.

Na terenie powiatu sieradzkiego w 13 zakładach pracownicy narażeni są na czynniki rakotwórcze, głównie promieniowanie jonizujące oraz odczynniki chemiczne stosowane w analityce laboratoryjnej. Przeprowadzono w nich 4 kontrole sanitarne. Ogółem w kontrolowanych zakładach w narażeniu pracowało 37 osób. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na aktualizację badań środowiskowych, prowadzenie rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników rakotwórczych oraz stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej.

Choroby zawodowe

W 2020 r. zgłoszono 8 podejrzeń chorób zawodowych w związku z którymi przeprowadzono postępowania wyjaśniające. Zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych dotyczyły: „Chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw”, „Astmy oskrzelowej”, „Przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat”, „Alergicznego nieżytu nosa”, „Chorób układu wzrokowego wywołanych czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi” ujętych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013r. poz. 1367).

Łącznie wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej: „Przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanego sposobem wykonywania pracy” ujętej w poz. 20. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013r. poz. 1367).

Substancje niebezpieczne, preparaty chemiczne, produkty biobójcze, detergenty

W 2020 r. kontrolowano wprowadzane do obrotu produkty biobójcze pod kątem przestrzegania art. 55. Ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępnienia na rynku i stosowania produktów biobójczych kategorii 1, 2, 4 oraz ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (tj. z dnia 9 listopada 2018 r. Dz.U. z 2018 r. poz. 2231) Przeprowadzono 41 kontroli w trakcie których sprawdzono produkty biobójcze, których nie zakwestionowano.

Kontrola niebezpiecznych substancji, preparatów chemicznych oraz wyrobów dotyczyła zgodności z Ustawą o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tj. z dnia 6 czerwca 2019 r. Dz.U. z 2019 r. poz. 1225). Przeprowadzono 23 kontrole w łańcuchu dostaw tj. u dystrybutorów oraz stosujących. Sprawdzono karty charakterystyki oraz opakowania substancji/mieszanin niebezpiecznych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

W roku sprawozdawczym kontrolowano stosowanie oraz wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Ogółem przeprowadzono 5 kontroli w tym 1 kontrola dotyczyła wprowadzających prekursorów kategorii 3. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Promocja zdrowia

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w zakładach pracy informowano pracodawców i pracowników o skutkach narażeń występujących na stanowiskach pracy w szczególności podczas wykonywania pracy w kontakcie z czynnikami biologicznymi, chemicznymi oraz fizycznymi. Instruowano o celowości stosowania odpowiednio dobranych środków ochron indywidualnych oraz odzieży ochronnej.

Zwracano również uwagę na przestrzeganie w zakładach pracy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami użycia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2020 roku w zakresie nadzoru nad środkami pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sieradzu podejmowali działania w zakresie uzgodnienia legalnego stosowania w działalności zawodowej nowych substancji psychoaktywnych. W roku sprawozdawczym nie odnotowano zgłoszeń w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu oprócz działań kontrolnych prowadził działania oświatowe skierowane do uczniów szkół. Przekazywano filmy i ulotki oświatowe dla uczniów: „Dopalacze, a ryzykowne zachowanie młodych ludzi”.

W zakładach pracy wskazywano konieczność włączania tematyki zagrożeń związanych z użyciem środków zastępczych do programu okresowych szkoleń bhp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu, wypełnia nałożony przez Ministerstwo Zdrowia obowiązek informowania o zatruciach spowodowanych zażyciem środków zastępczych.

Informacje zbierane są od jednostek medycznych prowadzących leczenie zamknięte na terenie powiatu sieradzkiego tj.:

- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7,
- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu - Centrum Psychiatrycznego w Warcie.

Na podstawie nadesłanych zgłoszeń stwierdza się systematyczny spadek zatruc.

VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W roku 2020 programowe działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia nie zostały w pełni zrealizowane w związku z wystąpieniem pandemii w naszym kraju.

Dnia 4 marca 2020r. wystąpił pierwszy przypadek zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w Polsce, na skutek czego wprowadzono wiele obostrzeń wynikających z zagrożeń zakażenia m.in. zamknięcie wszystkich placówek oświatowych, w których planowana była realizacja programów edukacyjnych.

Realizując cele Narodowego Programu Zdrowia pracownicy Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inspirowali działania zdrowotne i czuwali nad ich prawidłową realizacją. Działania te swoim zasięgiem obejmowały dzieci przedszkolne i uczniów szkół oraz społeczność lokalną.

Na terenie powiatu sieradzkiego w placówkach oświatowo – wychowawczych realizowano następujące programy:

- **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**, program przygotowany w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego.

Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu realizowali zajęcia edukacyjne, podczas których zapoznali się z produktami ekologicznymi.

Program swym zasięgiem objął 386 dzieci i rodziców z 10 przedszkoli.

- **„Czyste powietrze wokół nas”** program prowadzony w ramach przedszkolnej edukacji antytytoniowej. Założeniem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego. W wychowaniu zdrowotnym dziecka program ten stanowi pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Łączy się to z poznawaniem sposobów radzenia sobie w sytuacjach codziennych, w których dziecko narażone jest na szkodliwość dymu tytoniowego. Adresowany jest do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców i opiekunów. W programie uczestniczyło 786 dzieci i ich rodziców z 16 przedszkoli.

- **„Bieg po Zdrowie”** to ogólnopolski program antytytoniowej edukacji zdrowotnej realizowany w szkołach podstawowych. Profilaktyka palenia tytoniu - jest ważnym zadaniem i powinna być na stałe wpisana w działania edukacyjno – wychowawcze. Głównym celem

programu jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Program swym zasięgiem objął 391 uczniów i ich rodziców z 14 szkół.

- **„Trzymaj Formę!”** rozpoczęta realizacja XIV edycji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego była prowadzona wśród 2353 uczniów, nauczycieli i rodziców w 25 szkołach podstawowych. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin. W ramach programu z udziałem dietetyka przeprowadzono szkolenie dla 24 nauczycieli szkół podstawowych. Tematem szkolenia była „Edukacja racjonalnego odżywiania wśród dzieci i młodzieży”. W związku z wystąpieniem pandemii realizacja programu decyzją GIS została odwołana.

- **„ARS, czyli jak dbać o miłość”** program realizowany po raz ósmy, miał na celu kształtować u młodzieży szkół ponadpodstawowych umiejętności chroniące przed używaniem alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych oraz zmniejszyć ryzyko utraty życia i zdrowia, z powodu ich używania. Na terenie naszej działalności program realizowano w 3 szkołach ponadpodstawowych wśród 275 uczniów i ich rodziców.

- **„Dopalaczom mówimy Stop – wybieramy zdrowie”.** Kampania realizowana była w 20 szkołach podstawowych wśród 939 uczniów oraz 204 rodziców. Z wypowiedzi koordynatorów programu wynikało, że rodzice z uwagą i niepokojem słuchali informacji o występującym zagrożeniu dla ich dzieci.

- **„Znamię! Znam, je?” oraz „Podstępne WZW”.** Na mocy porozumienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łodzi z Fundacją „Gwiazda Nadziei” realizowano dwa nowe programy edukacyjne, które adresowane były do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem podejmowanego działania było upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat nowotworu złośliwego skóry - czerniaka oraz wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Programami objęto 588 uczniów i ich rodziców z 4 szkół.

Dzięki inicjatywie Światowej Organizacji Zdrowia, **Światowy Dzień AIDS** obchodzimy jak co roku 1 grudnia. Jest jedną z ośmiu najważniejszych kampanii na rzecz zdrowia publicznego prowadzonych przez tę międzynarodową organizację.

Na naszej stronie internetowej zamieszczono informacje dotyczące:

- Światowego Dnia Walki z AIDS,
- Światowego Dnia Bez Tytoniu (obchodzonego 31 maja),
- Światowego Dnia Rzucania Palenia.

W okresie wakacji zamieszczono na naszej stronie internetowej informację o konkursie „**Pokaż, jak wyglądały Twoje aktywne wakacje!**” który prowadzony był pod patronatem Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Dotyczył on promowania aktywności fizycznej wśród dzieci wypoczywających wspólnie z rodziną.

W ramach **Europejskiego Tygodnia Szczepień Ochronnych** zamieszczono na stronie internetowej informację o potrzebie i korzyściach szczepień ochronnych oraz komunikat w sprawie wykonywania szczepień ochronnych w czasie pandemii. Rok 2020 WHO ogłosiło „rokiem pielęgniarstwa i położnictwa” ze szczególnym zwróceniem uwagi na udział w szczepieniach ochronnych personelu medycznego.

Zadania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzono poprzez nadzorowanie i czuwanie nad realizacją Narodowego Programu Zdrowia na rok 2020. Koordynowano prace programów edukacyjnych oraz czuwano nad ich poprawną realizacją. W ramach realizacji przeprowadzono 7 wizytacji w placówkach oświatowo – wychowawczych. Udzielano instruktaży, porad metodycznych oraz dostarczano do placówek materiały oświatowe.

IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W roku 2020 w pracy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego nie napotkano na istotne problemy. Podobnie jak w latach ubiegłych współpracowano na bieżąco z samorządem terytorialnym, Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Strażą Pożarną i Inspekcją Weterynaryjną. Działalność polegała na sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia, warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane – przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji, na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach inwestycji, w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W roku 2020 wydano:

- 51 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 17 opinii w sprawie zakresu raportu,
- 8 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto uzgodniono 5 projektów budowlanych (w formie opinii), wydano 18 opinii o dopuszczeniu do użytkowania różnych obiektów, wydano 18 decyzji płatniczych. Przeprowadzono 9 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, wydano 10 stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.

Do bardziej znaczących obiektów, przekazanych do użytkowania na terenie powiatu sieradzkiego przy udziale Państwowej Inspekcji Sanitarnej zaliczono:

1. Salon motocyklowy w Sieradzu,
2. Blok operacyjny Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7,
3. Garaż podziemny w Sieradzu,
4. Stacja kontroli pojazdów w Sieradzu,
5. Budynek Urzędu Gminy w Brąszewicach,
6. Obiekt hotelowo-gastronomiczny w Ostrowie Warckim,
7. Budynek kultu religijnego w Sieradzu.

X. PODSUMOWANIE

W związku z wprowadzeniem od 20 marca 2020r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 wszyscy pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sieradzu zostali zaangażowani w działania związane z realizacją zadań przeciwepidemicznych. Pracownicy prowadzili dochodzenia epidemiologiczne w celu objęcia kwarantanną osoby współzamieszkujące lub mające bliski kontakt z osobą zakażoną w celu skutecznego przerwania łańcucha zakażeń. Uczestniczyli w wielu akcjach badań przesiewowych, co pozwoliło na zidentyfikowanie przypadków zakażeń koronawirusem w różnego typu placówkach. Zbierali, analizowali i przekazywali dane statystyczne dotyczące epidemii COVID-19 na terenie powiatu sieradzkiego.

Na bieżąco pobierane były próbki wody i żywności, prowadzone były kontrole związane ze stanem zagrożenia życia i zdrowia społeczeństwa oraz kontrole niezbędne związane np. z odbiorami obiektów. Wzmociono działalność kontrolną obiektów objętych ograniczeniami zgodnie z aktualizowanymi na bieżąco przepisami przeciwepidemicznymi. Kontrolowano m.in. środki transportu publicznego, galerie handlowe, zakłady żywienia otwartego, domy weselne, siłownie, hotele i obiekty świadczące usługi noclegowe. Kontrola tych obiektów w znacznym stopniu wpłynęła na zmniejszenie liczby zakażeń na terenie powiatu sieradzkiego.

Ponadto na bieżąco przekazywano przedsiębiorcom, samorządom, pracodawcom oraz osobom indywidualnym wszelkie ostrzeżenia, informacje, zalecenia i wytyczne dotyczące stosowania adekwatnych środków zabezpieczających przed zakażeniami na każdym etapie epidemii.

W związku z prowadzonymi działaniami przeciwepidemicznymi Państwowa Inspekcja Sanitarna w Sieradzu:

- a) współpracowała ze Starostwem Powiatowym w Sieradzu w zakresie tworzenia miejsca zbiorowej kwarantanny dla powiatu sieradzkiego,
- b) współuczestniczyła w tworzeniu punktu pobrań materiału do badań w kierunku koronawirusa Drive-Thru,
- c) na bieżąco współpracowała z Zespołami Kontroli Zakażeń Szpitalnych w obiektach Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kard. Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu,
- d) współpracowała z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu w zakresie wspólnych kontroli w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów związanych z ustanowieniem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz kontroli obowiązku izolacji i kwarantanny,

- e) współpracowała z Dyrektorami Domów Pomocy Społecznej oraz Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie analizy bieżącej sytuacji epidemiologicznej na terenie jednostek, prowadzenia badań przesiewowych oraz działań w celu ograniczenia rozprzestrzeniania zakażeń koronawirusem.

W 2020r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu w ramach sprawowanego nadzoru, dokonali w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu sieradzkiego 730 kontroli sanitarnych, w tym w zakresie:

1. Higieny żywności, żywienia i produktów kosmetycznych – 341 kontroli;
2. Higieny komunalnej - 176 kontroli;
3. Higieny pracy – 63 kontrole, w zakresie środków zastępczych – 1 kontrola;
4. Epidemiologii – 131 kontroli;
5. Higieny dzieci i młodzieży – 36 kontroli;
6. Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego - 18 kontroli;

Pracownik oświaty zdrowotnej inspekcji sanitarnej powiatu sieradzkiego przeprowadził 7 wizytacji w placówkach realizujących programy prozdrowotne.

W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 35 postanowień oraz 198 decyzji administracyjnych, w tym 54 decyzje płatnicze. W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Ukarano mandatami 14 osób na kwotę 3400 zł. W związku z wprowadzonym stanem epidemii w Polsce prowadzone było postępowanie administracyjne, dotyczące osób, które nie przestrzegały ustanowionych prawem ograniczeń, nakazów oraz zakazów.